

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA REVIJA, KI ŠE IZHAJA

PLANINSKI

» T N I K

10
2020

TEMA MESECA

Potovtisi Zgodbe Rafaela Terpina

Z NAMI NA POT

Nad švicarskimi prelazi

3,90 €

125 let
Planinskega
vestnika

IZ PLANINSKE ZALOŽBE – AKCIJA

MENTOR PLANINSKE SKUPINE, učbenik, skupina avtorjev

Knjiga je nastala na podlagi dolgoletnih izkušenj z izobraževanjem vodnikov in na temeljih planinske šole. Učbenik *Mentor planinske skupine* je temeljno strokovno delo za planinsko usposabljanje. S sistematičnostjo in povezanostjo vsebin je ob nazorni in preprosti predstavitvi svojevrsten prvenec v zakladnici slovenske planinske literature. Knjiga bo dobrodošel sopotnik vseh, ki utirajo prve planinske poti najmlajšim in mladim, pa tudi tistim, ki so jim gore stalna učilnica življenja.

Format: 140 x 210 mm; 216 strani, šivano, broširano

CENA: V času od 15. 10. 2020 do 15. 11. 2020 lahko učbenik kupite po akcijski ceni s 50-odstotnim popustom: 1,50€* (redna cena: 3,00 €*).

**DDV je vračunan v ceno. Stroške poštnine plača naročnik.*

PREDNAROČILA

TIPANJE V NEZNANEM, Vladimir Habjan

V kratkem bo police Planinske založbe obogatila nova leposlovna knjiga avtorja Vladimirja Habjana, ki nadaljuje serijo kratkih planinskih potopisov iz leta 2013. Opisuje šestnajst gorskih tur. Nekatere so bile že objavljene na straneh Planinskega vestnika, nekatere so natisnjene prvič. Izraz tipanje v naslovu izpisuje pustolovsko dimenzijo gorniškega in plezalskega doživetja v brezpotju, ki tako zelo privlači avtorja in njegove planinske tovariše. Zgodbe imajo tudi literarne prvine, saj avtor npr. o turi ne začne poročati na začetku, ampak nekje na sredi. Šele po takem dramatičnem uvodu skoči v čas nazaj in pojasni, kako se je odločil za turo in kako se je znašel v zagatni situaciji.

Format: 165 x 240 mm; 176 strani, integralna šivana vezava, kapitalni trak

CENA V PREDNAROČILU: 18,32 € (redna cena 22,90 €)

**Knjiga bo izšla v začetku novembra, zato bo prednaročniška cena veljala samo do izida knjige.*

I N F O R M A C I J E · N A K U P · N A R O Č I L A

PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE, PLANINSKA TRGOVINA PZS

NA SEDEŽU Ob železnici 30a, Ljubljana, v času uradnih ur
(v ponedeljek in četrtek od 9. do 15. ure, sredo od 9. do 17. ure, petek od 9. do 13. ure; odmor za malico: 10.30–11.00).

PO POŠTI p. p. 214, SI-1001 Ljubljana

PO TELEFONU 01 43 45 684 v času uradnih ur brezplačna telefonska številka 080 1893 (24 ur na dan, vse dni v letu)

PO FAKSU 01 43 45 691

E-NAROČILA trgovina@pzs.si ali spletna trgovina PZS: <http://trgovina.pzs.si>.

SLOVENSKI PLANINSKI MUZEJ

Triglavska cesta 49, 4281 Mojstrana • telefon: 08 380 67 30 • faks: 04 589 10 35 • e-naročila: info@planinskimuzej.si

IZDAJATELJI IN ZALOŽNIK:

Planinska zveza Slovenije

ISSN 0350-4344

Izhaja petnajstega v mesecu.

Planinski vestnik objavlja izvirne prispevke, ki še niso bili objavljeni nikjer drugje. 120. letnik

NASLOV UREDNIŠTVA:

Planinska zveza Slovenije

Uredništvo Planinskega vestnika

Ob železnici 30a, p. p. 214

SI-1001 Ljubljana

T: 01 434 56 90, F: 01 434 56 91

E: pv@pzs.si

www.planinskivestnik.com

www.pv.kazalo.si

www.facebook.com/planinskivestnik

ODGOVORNI UREDNIK:

Vladimir Habjan

UREDNIŠKI ODBOR:

Emil Pevec (tehnični urednik), Marta Krejan Čokl, Zdenka Mihelič, Irena Mušič Habjan, Mateja Pate, Dušan Škodič, Tina Leskošek, Mire Šteinbuch

ZUNANJI SODELAVCI:

Peter Šilak, Mitja Filipič, Jurij Ravnik

LEKTORIRANJE:

Marta Krejan Čokl, Mira Hladnik, Vera Šeško, Sonja Čokl, Darja Horvatič (korektorica)

OBLIKOVANJE:

Mojca Dariš

GRAFIČNA PRIPRAVA IN TISK:

Schwarz print, d. o. o.

Tiskano na NEO MATT papirju, Triglav papir

NAKLADA: 4500 izvodov

Prispevke, napisane z računalnikom, pošiljajte po elektronskem mediju na naslov uredništva ali na elektronski naslov. Posilanih prispevkov ne vračamo. Uredništvo si pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročeni prispevkov v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Mnenje avtorjev ni nujno tudi mnenje uredništva in PZS. Kopiranje revije ali posameznih delov brez privolitve izdajatelja ni dovoljeno.

Naročanje:

Po pošti na naslov: Planinska zveza Slovenije, Ob železnici 30a, p. p. 214, SI-1001 Ljubljana, po elektronski pošti na naslov: pv@pzs.si ali po telefonu 080 1893 (24 ur na dan) in na naslovu: <https://clanarina.pzs.si/vestnik.php>.

MODRA ŠTEVILKA

080 18 93

Transakcijski račun PZS:

IBAN: SI56 6100 0001 6522 5511

SWIFT: HDLSI22

DELAVSKA HRANILNICA D.D. LJUBLJANA

Naročnina 39 EUR, 63 EUR za tujino, posamezna številka 3,90 EUR. Člani PZS so upravičeni do 25% popusta na letno naročnino Planinskega vestnika. Reklamacije upoštevamo dva meseca po izidu številke. Ob spremembi naslova navedite tudi stari naslov. Upoštevamo samo pisne odgovore do 1. decembra za prihodnje leto.

Izdajanje revije sofinancira Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS), št. pog. 630-183/2017-1.

Program informiranja o planinski dejavnosti sofinancira Ministrstvo za šolstvo in šport RS in Fundacija za financiranje športnih organizacij v RS.

FS Fundacija za šport

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI:

Jesensko tihožitje pod Jalovcem

Foto: Oton Naglost

Uredništvo Planinskega vestnika skrbno preverja vse članke in točnost v reviji objavljenih opisov poti, ki praviloma vključujejo opozorila na nevarnosti in možne pasti obiskovanja gora. Žal pa je vsak opis vedno subjektiven, poleg tega se objektivne težave na terenu lahko spreminjajo iz dneva v dan, celo iz ure v ure. Zato uredništvo revije in Planinska zveza Slovenije ne moreta prevzeti nobene odgovornosti za morebitne poškodbe ali materialno škodo, ki bi jih utrpel kdorkoli zaradi hoje in plezanja po gorah po navodilih iz te revije.

Dolga dolga pot ...

V začetku oktobra smo lahko na portalu MMC prebrali, da smo Slovenci rešili poletno planinsko sezono, saj so se v gore odpravili tudi tisti, ki običajno ne zahajajo v gorski svet. Prenočitev v planinskih kočah je bilo sicer manj kot v preteklih letih, se je pa povečal obisk enodnevnih gostov, zato so planinska društva v povprečju menda zadovoljna s sezono. V planinskih kočah sta bila unovčena malo manj kot dva odstotka turističnih bonov.

Da se je letos po sili razmer v gorah znašlo več ljudi, ki počitnice sicer raje preživljajo kje drugje, se je odrazilo tudi pri delu Gorske reševalne službe, saj naj bi bilo več intervencij zaradi nepoznavanja terena, neizkušenosti in precenjevanja sposobnosti. Do dneva, ko tole pišem, statistika nesreč na spletni strani GRS navaja 423 intervencij, a do konca leta so še trije meseci, v katerih razmere v gorah postanejo zahtevnejše in bolj nepredvidljive. Trend števila reševanj vztrajno narašča; v primerjavi z letom 2006, ko je bilo posredovanj 292, se je njihovo število v lanskem letu podvojilo, saj so zabeležili 604 intervencije. "Nove obiskovalce bomo morali v prihodnjih letih ozavestiti glede odnosa do narave, opreme za varno hojo in njene uporabe ter pričakovanih glede ponudbe v kočah," je za MMC povedal Dušan Prašnikar, strokovni sodelavec Planinske zveze Slovenije. Ta je v zadnjih letih skupaj z Združenjem planinskih organizacij alpskega loka (CAA) pripravila vrsto priporočil in izdala serijo zgibank z napotki za varnejše obiskovanje gora, ki jih je mogoče najti na spletni strani PZS. Prispevki s podobno vsebino so dostopni tudi na spletnih straneh Gorske reševalne zveze Slovenije ter Policije.

Gorska enota policije že vrsto let izvaja preventivne akcije na terenu, s katerimi opozarja obiskovalce gora na vzroke, ki največkrat privedejo do nesreče v gorah, predvsem na neprimerno in nezadostno opremo. Vendar se stanje kljub nenehnemu ozaveščanju pohodnikov očitno ne izboljšuje, če sklepamo po poročilu o akcijah iz letošnjega julija: "Policisti opažajo, da so razmere med obiskovalci gora, predvsem na območju Triglavskih jezer, kamor jih veliko pride čez zelo zahtevno Komarčo, pod vsako kritiko. Večina planincev je bila obuta v nizko športno obutev različne kakovosti, ki je primerna zgolj za sprehode po ravnem v dolini. Na sebi so sicer imeli nahrbtnike – če bi se jim tako lahko sploh reklo – različnih modnih znamk, vendar o rezervni opremljenosti planinca, ki naj bi jo takšen nahrbtnik imel, ne bi mogli govoriti, ker je ni bilo." Kaj lahko še naredimo, da bi bilo nesreč v gorah manj? Nasveti za neveselje in neizkušene pohodnike so na voljo, le poiskati jih je treba, kar v današnjem času ne bi smela biti težava – če vpišemo geslo "napotki za varen obisk gora" v brskalnik Google, nam vrne množico zadetkov, med katerimi nas prvi usmeri na spletno stran PZS z omenjenimi zgibankami. Morda bi bilo vredno razmisliti o samostojni spletni strani, kjer bi s sodelovanjem različnih organizacij na enem mestu zbrali priporočila za varno gibanje v gorah v vseh letnih časih tudi v angleškem jeziku, da bi na ta način dosegli tudi tuje obiskovalce naših gora. Ne nazadnje so mogoče tudi informativne table na izhodiščih, kar pogosto uporabljajo na množično obiskanih poteh v tujini. Nikoli ne bom pozabila svoje nejevere, ko sem na Novi Zelandiji na izhodišču izjemno priljubljenega pohoda Tongariro Alpine Crossing brala napotke pohodnikom – bili so v slogu "pozor, skodelica kave je vroča". To se zdi tistim, ki smo hoje v gore vajeni, smešno, za mnoge druge pa je očitno še vedno abeceda, saj kljub ozaveščanju na vse mogoče načine tam poteka največ reševalnih akcij v državi. To me v trenutku slabosti napelje na misel, da je vse skupaj bob ob steno – po drugi strani pa trdno verjamem, da je kontinuirano ozaveščanje pot do uspeha. Dolga, a vendarle dosegljiva.

UVODNIK

1 **Dolga dolga pot ...**

Mateja Pate

POTOUTISI

4 **"Ta mož piše nenavadno."**

Anka Rudolf

6 **Ta dolga**

Rafael Terpin

9 **Bolj hladna pot**

Rafael Terpin

12 **Na Žirovskem**

Rafael Terpin

SPREHODI

18 **Samotni vrhovi Polhograjskega hribovja**

David Račič

PORTRET

24 **Matej Arh, paraplazalec**

Jurij Ravnik

PLEZANJE

28 **Zgodovina plezanja**

Jurij Ravnik

KOLUMNA

32 **Pozor, živina na paši!**

Mateja Pate

Z NAMI NA POT

34 **S ceste v gore**

Vid Pogačnik

PLANINČKOV KOTIČEK

43 **Mravljica Ana in njena dogodivščina**

Tina Medved

**USEBINE USEH
PLANINSKIH VESTNIKOV
OD LETA 1895 DALJE NA
WWW.PUKAZALO.SI.**

TUJE GORE

46 Zaton in vzhod sonca na Mojzesovi gori

Miro Štebe

MLADINA IN GORE

50 Pot okoli Julijskih Alp

Martin Šolar

SPOMINI

53 Končno izpolnjena obljuba

Franci Horvat

NARAVA

56 Brinarjeva jelka

Mateja Kišek

ZIMSKO PLEZANJE

60 Ženska naveza v Travniški grapi

Marija Jeglič

S "PRVIM" V HRIBE

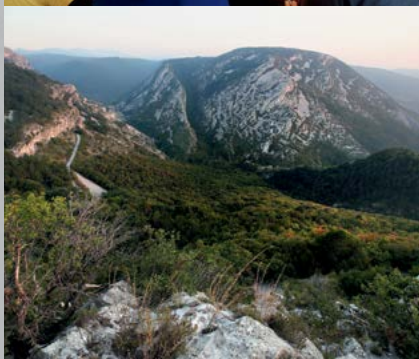
63 Oglašamo se iz ...

Marta Krejan Čokl

ALPE ADRIA TRAIL

66 Iz Lipice v dolino Glinščice

Irena Mušič Habjan

DOGODEK

70 Plezarna na robu Kranja

Mire Steinbuch

JUBILEJ

72 Danilo Škerbinek

Andrej Grasselli

PLANINSKA ORGANIZACIJA

74 Skupščina PZS 2020

Po objavah povzela
Zdenka Mihelič.

76 NOVICE IZ VERTIKALE

78 ŠPORTNOPLEZALNE NOVICE

78 LITERATURA

79 PLANINSKA ORGANIZACIJA

**PD CELJE MATICA JE V DOBRIH DVEH LETIH OSTALO BREZ
KOCBEKOVEGA DOMA NA KOROŠICI IN FRISCHAUFOVEGA DOMA
NA OKREŠLJU, DVEH PLANINSKIH DOMOV
NA TRASI SLOVENSKE PLANINSKE POTI.**

**SVOJ DAR ZA NOVI FRISCHAUF OV DOM
LAHKO NAKAŽETE NA RAČUN**

**ABANKA CELJE,
TRR: 0510 0801 6743 162.**

DRUŠTVO SE ZAHVALJUJE ZA VAŠ PRISPEVEK.

**POŠLJITE SPOROČILO
SMS S KLJUČNO BESEDO GR55
NA ŠTEVILKO 1919 IN PRISPEVALI
BOSTE 5 € ZA GRADNJO NOVIH
PROSTOROV DGRS KAMNIK.**

